

REPORTER USEM

Ziarul Universității de Studii Europene din Moldova

nr. 8. Mai, 2014

„Cunoașterea este o putere a binelui a bunătații și trebuie să fie transmisă mai departe”

Cristian Ceban,
conferențiar universitar, doctor în drept
cercetător

Șef departament Socio - Uman, USEM

- **Mult stimată și distinsă doamnă Cristina Negru, familia dumneavoastră a constituit un model, un fundament de credință, de făurire, inovație, onoare... Personalitatea dumneavoastră în calitate de om cu verticalitate s-a coagulat într-un mediu unde "respirația" era axată pe: știință, cercetare, muncă asiduă și făurire....**

- Mă consider o fire modestă, dar trebuie să remarc că am avut norocul și fericirea să vin pe lume într-o familie celebră. Tatăl meu, care se odihnește în împărăția cerurilor, este academicianul Andrei Negru. Mama mea, Maria Negru și ea doctor în știință, membrul al Academiei de Științe (AȘM), o femeie de o cuminenție și o

În loc de editorial

Este cert, omenirea a intrat într-o criză morală de peste un secol: tasul balanței este mult mai greu cu vicii, decât cel cu virtuți, persistă patimile, corupția ce creează o pseudo - fericire, care, de fapt distruge viața. Această nesiguranță morală a și declanșat o criză morală fără precedent, manifestată în toate sferile de activitate ale omului. S-a împrăștiat atât de tare, încât a ajuns oriunde: la muncă, acasă, în sistemul educațional, la cirna statului, peste tot. Și-a găsit culcușul perfect în psihicul omului și în loc să-l lumineze, ea-l umbrește. De aceea și modul de viață ales de omul contemporan este unul ce contravine normelor, dar acceptat de majoritatea, pentru că a devenit un stil de viață. La ora actuală problema este că acum am pierdut mai orice valoare morală ce vine din conștiința morală a fiecăruia dintre noi, de care, se pare că uităm tot mai des. Din perspectiva politicului sau a crizei politice care, indubitabil, poate genera o criză morală, se afirmă faptul că într-o țară care

cumsecădenie rară, cea care l-a iubit și l-a susținut pe tatăl meu pînă în ultima clipă, a reușit să mențină acest cuplu celebru, această familie și în același timp să se afirme în arsenalul științific din Republica Moldova. Tatăl meu a pus bazele unei științe deosebite, rezultatele științifice fiind recunoscute pe plan internațional. Ce poate fi mai scump pe lume decât faptul că numele îți este immortalizat prin denumirea mai multor plante din spațiile botanice din Germania? Academicianul Andrei Negru a avut această distincție a germanilor care au denumit foarte multe plante în cinstea lui. Așa deci, părinții mei au fost membrii corespondenți, doctori în științe în cadrul AȘM. De regulă toate consiliile științifice se finisau acasă. Serile în familia Negru se perindau într-o atmosferă caldă, luminoasă, alături de icoana din colț, cu multă dragoste, afecțiune față de mine care eram cea mai mică și eram fata tatei și față de fratele meu Veniamin, care este și el un savant cu renume (astăzi trăiește în Kenya, primul moldovean care în cadrul unei expediții a reușit să escaladeze cel mai înalt munte și vulcan din lume de sine stătător, Kilimanjaro, (Continent: Africa Kenya 5895m). În cadrul unui interviu tatăl meu a fost întrebant unde se simte mai bine, răspunzând franc: „Cînd sunt la serviciu de fapt nu mă prea gîndesc la familie și cînd sunt în familie nu mă gîndesc la serviciu.” Pentru tatăl

meu activitatea științifică a fost eul său prin definiție. În ultima clipă, cînd se despărțea de această lume atât de dragă lui, a zis cu profundă durere și mare regret că nu a reușit

”Părinții mei m-au învățat să iubesc înțelepciunea, spunindu-mi în permanență că ea este dragostea prin comunicare și credință. Am fost atenționată că prostia omenească este doar o pînză de păianjen care se rezumă la discuții îndelungi, absurde, nesemnificative. Cînd un individ sau altul își imaginează că se cunosc pe sine, prostia lor îi înalță în fața ochilor proprii dar îi îngenuchează în fața Măriei Sale Înțelepciunea. Mîntea mea, întotdeauna a căutat și cutat adevărul acolo unde el este. Ființa mea nu s-a lăsat niciodată influențată de vrăjmașii mei, pentru că întotdeauna am fost condusă de raționamentul suprem.”
Cristina Negru - Ceban

să definitiveze opera științifică. Era omul cu plan foarte minuțios și structurat de activitate și de aceea îl implora pe Dumnezeu să îi mai dea un an de viață. Era o fire optimistă, adora lumina și verdele crud, era cununosător cu plantele și natura și chiar dacă Domnul îi mai dădea un an de viață cu siguranță avea să mai ceară unul. A iubit viața! A iubit oamenii! A iubit natura! A iubit lumina! Era un poet în suflet, un poliglot, un familist deosebit ne

Quo vadis?

suferă de instabilitate politică, orice sferă de activitate este afectată, începînd cu socialul, or societatea are la bază niște valori morale perpetuate de-a lungul anilor. Odată ce omul își umple creierul cu teme legate de criza politică declanșată, volens nolens, începe a prinde viață și criza morală, ei uită de valori și-și limitează aria de gîndire, meditație, sinteză. Trăim o viață cu-n ritm accelerat, aceeași goană după bani datorată capitalismului și acele schimbări majore și bruște survenite în societate dau naștere unei lipse de cumpătare, de echilibru, o lipsă imensă de timp. Dacă pînă acum oamenii se lamentau că n-au timp să petreacă cu familia, astăzi ne plîngem că n-avem timp să petrecem cu noi înșine. Mereu înrolați în activități care nu întotdeauna sunt esențiale, dar din cauza lipsei de comunicare cu lumea interioară, nu ne putem stabili priorități și pierdem mult din valori. Atunci cînd bate alarma că se apropie o criză morală sau că s-ar putea ivi una, omenirea trebuie să fie conștientă că aceasta

urmează să afecteze orice colț al spațiului fiecăruia. Dacă valorile sociale, care construiesc mediul de existență al ființei umane, sunt denigrate și dezbrăcate de adevărata lor putere de a orienta omul în sistemul din care face parte, este incontestabil că valorile civice nu -și vor mai găsi locul, decât doar atunci cînd omul va conștientiza cu ce zădărnici se poticnește. Spre a ieși din criza în care se zbate, omul contemporan trebuie să-și regăsească poziția sa cosmică și sensul său metafizic. Vocația acestei reinnoiri a omului moral o regăsim în prestigiul Bisericii și școlii, două instituții menite - și nedezmințite de-a lungul veacurilor - să cultive credințe într-un ideal de adevăr, de dreptate și de moralitate. Cînd focul sfînt al religiei se stinge pe vatra familiei, este un semn care prevestește nenorociri mari, dezastre inevitabile; atunci miroase a putregai și a moarte. Familia fără religie este familia amorului liber, e familia divorțurilor și a avorturilor, cuibul viciilor și al blestemelor. Religia

face sărbători și ne aduna în jurul mesei cu multă dragoste. Avea un secret de preparare a mămăliguței și acum parcă îl văd aievea cu fața plină de bunătațe servindu-ne acest delicioș național. Tatăl meu a fost un mare patriot al neamului din întreg spațiu românesc, fiind decorat cu distincția Academiei de Științe a României "Steaua României" pentru lucrările sale valoroase. A muncit mult cu dedare și sacrificiu și pentru că era omul încrederii își dorea foarte mult ca să reușească să redacteze toate tezele doctoranzilor săi. Pentru că era atât de responsabil încît nu accepta lucrurile făcute cu o jumătate de măsură.
- **Cert este că la baza acestei familii nu au stat mijloacele financiare, bogățiile, casele și mașinile de lux... Privindu-vă dintr-un aspect al feminității dumneavoastră, în fața noastră se află o ființă**

Cristina Ceban
modestă, onestă, sigur că alții în postura dumneavoastră ar defila cu multă aroganță, îngînfare ceea ce la dumneavoastră este inadmisibil. Ce credeți despre asemenea persoane care se impun cu multă insistență dar defapt valoarea lor este nulă?

- De fapt valoarea nu trebuie să fie impusă! Ea trebuie să fie apreciată de cei din jur. Atunci cînd o persoană se impune într-un mod obraznic, cu mult tupeu și fără scrupule eu cred că în fața noastră nu mai este o valoare ci o nonvaloare. Iar noi, reprezentanții mediului academic, trebuie să facem neapărat o delimitare. Sigur că aprecierea ne este dată nouă de cei din jur atunci cînd există acțiuni și activități concrete, onorabile, cunoștințe profunde.

Continuare pe pagina 4...

Schimb de păreri în cadrul unei dezbateri științifice

este o datorie și o trebuință pentru soț, soție și pentru copii. Soțul, pentru a-și îndeplini cu vrednicie rolul de bărbat luptător pentru bunăstarea și fericirea casei, soției, pentru a-și îndeplini cu cinste rolul de regină a căminului, de soție credincioasă și mamă bună; iar copiii pentru a învăța să deosebească lumina de întuneric, să crească în virtute și să osîndească viciul, să facă binele și să se ferească de rău.

Adevărurile morale ar putea fi studiate și înțelese mai bine dezvoltînd îndemînări intelectuale, mai degrabă, decât o viață morală mai bună. Așa cum un logician sau un matematician pot teoretic avea succes, chiar dacă au o antipatie personală față de logică și matematică, tot așa și succesul unui moralist a ajuns să fie văzut ca dependent nu de viața moralistului, ci de caracterul argumentelor moralistului.

Redacția "Reporter USEM"

Sursa foto: www.ortodox.md

Universitatea secolului XXI

dr. conf. univ. Valentina Enachi,
șefa Catedrei Jurnalism

Azi, în societate, are loc o explozie a cunoașterii. O fațetă a acestui proces este creșterea disciplinelor științifice. În matematică spre exemplu se publică peste 200.000 de teoreme în fiecare an, numărul de reviste științifice depășește cifra de o mie, ele tratează 62 de teme majore, în psihologie se atestă 40 de mari specializări, numai psihologia socială numără 17 subspecializări. Creșterea cunoașterii poate fi evaluată prin intermediul enciclopediilor. O enciclopedie a științelor sociale a necesitat în Universitatea Pensilvania din SUA 50 de coordonatori, care au adunat materiale ce constituie 26 de volume dedicate unui număr de 20 de domenii majore, prin comparație în anii 40 ai secolului XX numărul domeniilor considerate majore era de numai 6.

Oamenii Renașterii

Diferențierea cunoașterii progresează în mod rapid, iar "oamenii Renașterii", capabili să mobilizeze o gamă largă de cunoștințe dispar treptat. Universitățile în aceste condiții sunt nevoite să capitalizeze punctele forte ale propriilor instituții, să privească spre piața muncii, și să se adapteze noilor situații. Schimbarea în activitatea universităților este cauzată și de tendința tinerilor de a avea acces la educație post-liceală. Firmele solicită absolvenți de universități pentru activități specializate, se așteaptă calificări în diverse specializări, oamenii au nevoie de pregătire profesională de-alungul întregii cariere. Guvernele cer universităților să pună umărul la rezolvarea problemelor sociale: de la sărăcie la sănătate, în societate se pune accent pe grăbi-

rea progresului economic și tehnologic al națiunii. Toate acestea zguduie universitățile din temelii. Deși universitățile au o istorie bogată, iar termenul de universitate a devenit simbolic asociindu-se cu universalitate (derivat de la latinescul universus, univers), ele trebuie să răspundă unor provocări majore ale epocii. Universitatea semnifică unirea într-un tot întreg a celor mai diverse elemente (pe de o parte, diferite facultăți și specialități, variate direcții de cercetare științifică, pe de altă parte o întreagă diversitate umană), ele exprimă îngemănarea eforturilor manifestate multiplu pentru a integra într-un ansamblu fenomenul cunoașterii. Evoluția fenomenului universitar a fost corelată, întotdeauna cu imperativul păstrării și continuării tradițiilor progresiste legate de democratizarea societății. Există numeroase exemple care probează orientarea democratică reală, și nu doar declarată, a universităților în orice timpuri și sub orice fel de regimuri. Astfel, rezumând și generalizând sarcinile universității, acad. Al. Rosetti, Rectorul Universității din București, accentua într-un articol: „Ne trebuie un tineret generos, care să creadă în puterile democrației, să iubească viața și să aibă nădejde în viitor. Căile democrației sunt largi și luminoase”.

Învățământul superior în secolul XX-lea și XXI

În spațiul nostru, a cunoscut o traiectorie ascendentă. Societatea modernă cerea imperios o aprofundare și o diversificare a pregătirii specialiștilor. Universitățile au răspuns acestui deziderat social prin elaborarea standardelor modernizate ale procesului instructiv, prin crearea unor instituții noi și optimizarea funcționării celor existente. Din totdeauna universitățile și-au axat printre priorități stimularea activității de cercetare științifică și promovarea unui mediu al dezbaterilor libere. Universitățile au tins să devină adevărate centre cultural-științifice în care să se formeze elitele politice și economice ale societății.

Provocările mediului universitar

Creșterea numărului de studenți: Avantajele creșterii numărului de

studenți sunt evidente: o populație mai bine educată, conștiințe mai greu manipulabile, nivel de trai superior. Așa că creșterea numărului studenților este un fenomen benefic pentru orice țară. Nivelul general de prăgătire al studenților trebuie ridicat, unii din ei venind de pe băncile școlilor necesită o alfabetizare sănătoasă. Tineretul studios are o atitudine sensibilă față de problemele existente. Unele intervenții studențești în presă, dar și cercetările sociologice atestă faptul că, la fel ca și cadrele universitare, studenții manifestă o serie de îngrijorări în legătură cu diverse aspecte ale vieții universitare. Nemulțămirea provine din conștientizarea calității procesului de studii, din insuficiența deschiderii democratice a universităților.

Starea economică

Deasemenea își lasă și ea o amprentă puternică asupra viziunii tinerilor în raport cu studiile la universitate. Conform datelor unui sondaj recent, 19% din studenți ar dori să plece peste hotarele republicii în căutarea unui serviciu. Din studenții intervievați la Universitățile din Moldova 22% nu rezervează deloc bani pentru procurarea cărților, și 19% - pentru manuale și rechizite școlare. Astfel de circumstanțe nu permit o activi-

tate de autoperfecționare culturală.

Democratizarea universitară

În această ordine de idei, este important că un avânt tot mai mare îl înregistrează fenomenul asocierii studenților, constituirea unor ONG studențești, stimularea creării unor organisme de autogovernare studențească în cadrul universităților, includerea studenților în componența Senatelor universitare, participarea activă a studenților în diverse programe și proiecte, sporirea numărului publicațiilor periodice ale tinerilor și pentru tineri. Este evident că aceste acțiuni necesită un substanțial sprijin financiar.

Globalizarea

Este necesar de a utiliza globalizarea în beneficiul nostru, lectorii din Moldova, care au reușit în alte țări la diverse universități ar trebui să vină în Republică, să predea module de cursuri, să se afile în contact electronic permanent cu colegii lor din țară. Stabilirea unor relații și a unui sistem de colaborare cu universități prestigioase din străinătate trebuie să fie ordinea zilei a senatelor universitare.

Problemele comunităților universitare

O problemă rămâne încurajarea performanței intelectuale, retribuirea ei adecvată. Trebuie creată o reală comunitate

universitară, la moment relațiile dintre colegii universitari din lipsă de timp, de dezinteres, din comoditate, din pricina unor opțiuni politice divergente crează o fragmentare a vieții universitare. Viața universitară trebuie cimentată printr-o reală colaborare de breaslă. După 1989 în peisajul învățământului superior autohton au apărut un număr considerabil de instituții noi. În Europa Occidentală universitățile particulare sunt o raritate, în SUA ele sunt numeroase și unele dintre ele celebre. Fenomenul este benefic pentru societate. Universitățile private cresc, și vor depăși creator definiția, intențiile și limitările asumate din pornire. Noile universități contribuie la ridicarea nivelului cultural al tinerei generații pe ansamblul ei, contribuie la o dinamizare și difuzare a culturii. Universitatea trebuie să rămână o instituție a gândirii libere, a spiritului critic înviorat. Configurând un univers al științei, al culturii, al spiritualității, instituțiile de învățământ superior reprezintă, o proiecție în viitor, asigurând legătura firească dintre generații, continuitatea idealurilor și aspirațiilor, desemnarea chibzuită a perspectivelor, determinând, în definitiv, gradul de maturitate al unei societăți.

Valentina Enachi

Autor Mircea Sula

Un pas în viață...

Universitatea de Studii Europene din Moldova (USEM) este o instituție pe ușile căreia au trecut mulți dintre cei ce constituie tânăra elită intelectuală a societății noastre: jurnaliști, juriști, economiști etc.

Căsuța tehnică

Reporter USEM
Publicație lunară a
Universității de Studii
Europene din Moldova
Președinte Iurie Sedlețchi
Director Valentina Enache
Redactor-șef Vlad Madan
Machetator Mircea Sula
Tel de contact 069744285
E-Mail reporterusem@gmail.com
Chișinău, str. Iablocikin 2/1
biroul 503 A
Tipografia «Prag 3»
Tiraj 500 exemplare

Printre acești absolvenți a Universității de Studii Europene este și Alina Dabija, interpretă, DJ la radio, autorul a mai multor texte, hituri ale estradei autohtone. S-a născut pe 7 mai 1986 la Bălți, într-o familie de muzicieni. Tatăl, Petru Dabija, este profesor la Facultatea de Știință ale Educației și Arte a Universității de Stat "Alecu Russo" din Bălți. Bunelul Tudor la fel a fost muzician, posibil că această atmosferă din familie și a influențat-o să aleagă calea muzicii. A absolvit Liceul „B. P. Hașdeu” din orașul Bălți, a făcut pian și canto la Școala de muzică „George Enescu” din Bălți. La Chișinău, a fost admisă la Facultatea de «Jurnalism și Comunicare Publică» a USEM. Fiind studentă s-a remarcat prin activitatea sa: la postul de radio „Kiss FM”, apoi postul de televiziune „CTC”.

În 2007 scrie primul său cîntec „I Believe” cu care formația Edict ajunge în finala concursului național „Eurovision”. A scris piese pentru Natalia Barbu, Cătălina Russu, Natalia Gordienko, formația Akord și mulți alți interpreți autohtoni. Este o fire romantică, creativă și perseverentă, căci pentru a avea succes atât în domeniul jurnalistic cît și în artă este necesar de a munci foarte mult. Un alt absolvent a Facultății de Jurnalism și Comunicare Publică a USEM este și Eugen Botnaru, fost prezentator la „Radio Noroc” și la postul TV „CTC”, iar actualmente un antreprenor cu perspective. Primii pași în acest domeniu îi făcuse la vârsta de 19 ani, în calitate de prezentator la Radio 21, apoi urmă activitatea la TV, radio și în calitate de PR manager

al complexului „Sala de aur”, dar în final a ales să se orienteze spre o activitate de antreprenariat. În ceea ce a făcut întotdeauna a dat dovadă

Eugen Botnaru

de profesionalism și perseverență. Pentru noi, studenții și absolvenții USEM, universitatea a marcat o

etapă foarte importantă în viață, etapa cînd faci primul pas spre a ocupa acea nișă pe care vei activa ca membru util a unei societăți. Anume pe parcursul studiilor universitare capeți acea bază de cunoștințe necesare pentru o activitate rentabilă, deci alegerea instituției este foarte importantă și acest pas necesită să fie bine gândit. USEM este o universitate relativ tânără, dar care s-a recomandat deja foarte bine. Colaborează cu mai multe instituții de învățământ superior din străinătate, are un cadru didactic profesionist și utilizează cele mai inovatorii metode de predare. Cred că pentru mine a fost alegerea perfectă de a studia anume aici. Spre final aș zice: plecînd de aici, oriunde v-ar duce cărările vieții, nu uitați de unde ați pornit și fiți demni de a vă numi absolvenți ai USEM.

Roman Andriiv Student FJCP

Viața unui copil presupune înțelesul întregului Univers

V. B. - Este o tânără în vîrstă de 21 ani, în prezent soție fericită și o viitoare mămică care azi își amintește cu durere despre trecutul tulburător care i-a marcat viața pentru totdeauna. Deși se află în brațele tinereții această femeie a trecut printr-un adevărat calvar încă din perioada adolescenței. Cu fața brăzdată de tristețe, cu ochii ei umezi mai mereu și miinile tremurînde, își amintește cu durere de pasul care i-a transformat viața într-un coșmar. Era în clasa a XI-a cînd alături de un coleg de liceu trăia prima și cea mai frumoasă dragoste. Cu fluturi în stomac și gîndurile la iubirea eternă, erau prea ocupați pentru a se gîndi la consecințe, viitor sau pericole. Era sfîrșit de octombrie cînd a aflat că a rămas însărcinată. Zguduită de

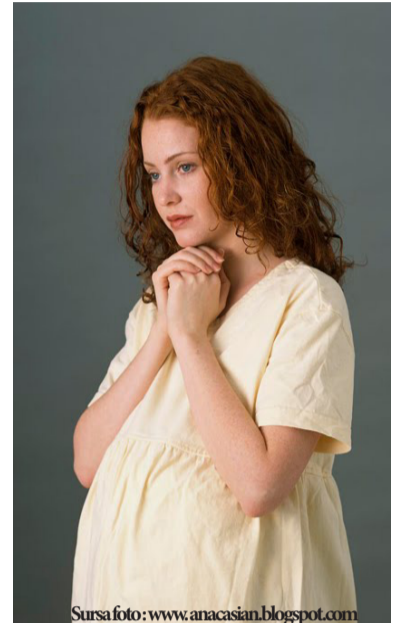
În scurt timp după ce a primit și prietenul ei vestea despre sarcină, se pare că acesta nu era dominat de fericire doar. Începeau împreună să se gîndească la acțiunile viitoare și deși se iubeau mult și își doreau la nebunie acest copil, prejudecățile, frica de a nu fi înțeleși de familie, părerea oamenilor, liceul, și vîrsta fragedă la care se aflau, l-a impus pe băiat să-i propună iubitei sale avortul - ca soluție oportună pentru evitarea tuturor problemelor viitoare. Hotărîtă să nu distrugă viitorul iubitului său și propria viață s-a decis să facă avort. „Voiam să fiu mămică, vorbeam în fiecare noapte cu copilașii de sub inima mea care erau prea mici ca să mă audă, netezeam cu dragoste burtica care încă nu se vedea, și în același timp îmi înghițeam lacrimile

privirile batjocoritoare a colegilor și de neînțelegerea profesorilor”, spune V. B. copleșită de emoții de parcă totul a fost mai ieri. În scurt timp s-a internat într-un spital din capitală, după două zile a primit ceva pastile (acele pastile care întrerup sarcina pînă la 6 luni), nu simțea nimic, corpul intrase într-o stare de amorțeală, devenise total absentă de la realitatea la care era conectată. După a doua tură de pastile simțea cum copiii se mișcau foarte tare, se chinuiau în ghiarele morții și burta care trebuia să-i găzduiască timp de 9 luni acum era pentru ei un iad care-i lipsesc de viață. Dintr-o dată nu a mai simțit nimic. Atunci a înțeles că copiii sunt morți. A primit a treia serie de pastile care i-au provocat contracții care deveneau tot mai puternice ca după cîteva ore de chin să i se rupă apa și să nască doi copii morți. Nu avea pe cine lua în brațe, a văzut doar cum medicul a aruncat într-un vas transparent un ghemușor cam cît palma de mare, scaldat în sînge. „M-am trezit a doua zi moartă la fel ca și copiii mei, corpul meu găzduia un suflet mort, o ființă absentă care se gîndea de 5 ori pe zi la suicid doar pentru a ajunge acolo unde sunt copiii mei. Am privit în oglindă și am văzut chipul unei criminale, a unui om care și-a ucis copiii și și-a aruncat propria viață într-un veșnic iad al conștiinței. În fiecare noapte aveam coșmaruri, diminețile le întîlneam cu lacrimi în ochi, iar ziua stăteam închisă între patru pereți, eram dominată de frica de a vedea un copil pe stradă pentru că îndată

aveam o isterie greu de controlat”, a adăugat cu ochii în lacrimi femeia. Deși era susținută de iubitul ei, băiatul nu simțea gravitatea situației prin care trecea ea. El nu simțea vina care îi mistuia sufletul zile și nopți, nu îi înțelegea lacrimile care îi înecau sufletul și nici nu putea înțelege dorul și dragostea nestinsă pentru copiii care nici nu au văzut lumina zilei. După o săptămînă de la avort, care i se părea o veșnicie, starea ei s-a agravat, avea o hemoragie greu de controlat iar fiind ajunsă la medic s-a constatat că embrionul celui de-al doilea copil nu a fost extras. Timp de șapte zile acesta zăcea mort în interiorul mamei sale. „Eram mică și proastă nu știam ce să fac, cum să dau medicii în judecată, dacă am acest drept, eram distrusă și cuprinsă de frică, așa că după ce mi-am revenit, am părăsit spitalul fără să am vre-un reproș față de medicii de acolo, care pentru mine erau întruchiparea diavolului pe pămînt”, ne mărturisește V. B. La puțin timp după avort s-a despărțit de prietenul ei: „Nu puteam să-l privesc liniștită, îl iubeam și știu că mă iubea și el, dar era prea greu să privesc în ochii celui care semănă cu copii care nu s-au putut naște. Mi-i imaginam cu ochi verzi cu gene lungi și curbate ca ale lui, cu alunițe pe obraji și cu zîmbet dulce și nevinovat. Nu puteam să-mi continui viața alături de cel care mi-a permis să săvîrșesc această crimă”. A trecut cîteva ani de atunci, dar nici astăzi nu poate uita acea

cameră a morții, nu poate să scape de coșmarurile prin care a trecut. Întotdeauna va fi în doliu pentru copiii care aveau să fie cea mai mare fericire a vieții ei.

Are o singură dorință, să fie interzise avorturile în întreaga lume, ca nici-o femeie să nu calce pe urmele ei. Acum vede viața

Sursa foto: www.anacasian.blogspot.com

cu alți ochi, este sigură că orice problemă are o rezolvare, și este conștientă că lipsa de comunicare e cea mai mare problemă a secolului nostru, pentru că indiferent de ce ne aduce viața, avem părinți, profesori prieteni, specialiști care pot să ne ghideze și care nu ne vor lăsa să comitem greșeli irevocabile. Viața unui copil presupune înțelesul întregului Univers și nimic nu poate fi mai important decît aceasta.

Anna Guțu,
Studentă FJCP Anul I

www.adora-studio.ro

vestea neașteptată dar și plină de fericire, se gîndea ce nume să aleagă pentru copil, ce culoare vor avea pantofiorii, va avea ochii tatălui sau ai ei și multe alte întrebări cu porții mari de emoții pozitive.

de durere care mi-au întunecat mintea și mi-au băgat în cap ideea de a-mi omorî gemenii dăruiți de Dumnezeu. Nu puteam să spun despre problema mea nimănui, îmi era frică de reacția familiei mele, de

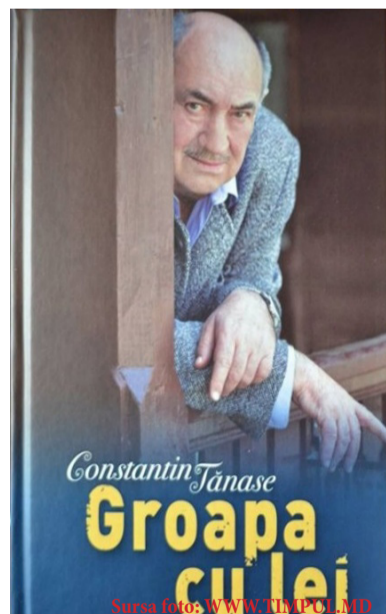
Elocvent și viu exemplu de slujire jurnalistică

Autorul cărții recent apărute Groapa cu lei (Litera, 2014) - Constantin Tănase, este oarecum „deșănțat” atunci cînd afirmă la începutul ei următoarele: „Ceea ce veți citi în continuare nu e nici un tratat de jurnalism - didactica jurnalismului e un domeniu aparte în care nu mă pricep - și nici un tratat de „ars poetica”, cu referire la jurnalism,” (p. 11). Pentru că cea ce conține cartea o arată drept o reflectare directă și interiorizată a muncii de jurnalist, și drept un cod de principii morale, statornicite în decursul a două decenii de lucru pe acest tărâm.

Referindu-se la tinerii jurnaliști, C. Tănase observă mai multe aspecte. În primul rând, o oarecare nesiguranță în chiar debutul profesional: „Prima lui (a jurnalistului ce solicitase un interviu) întrebare, ca toate primele întrebări din toate interviurile gazetarilor începători, a fost cea „magistrală”; Care e cel mai important lucru din activitatea unui editorialist? I-am răspuns sincer: pentru un jurnalist totul este esențial: și cum se îmbracă, și cât doarme, și cât citește, și ce prieteni are... Și totuși, dacă din toate așa alege una singură, aceasta ar fi sinceritatea. Sinceritatea e singurul drum care duce spre sufletul cititorului. Cititorul te va ierta cînd vei greși din sinceritate, dar te va disprețui și te va abandona cînd îl vei minți din interes” (p. 43).

Făcînd o ochire retrospectivă a activității sale în anii ce-au trecut, autorul ni se confesează: „În acești

ani am scris cu dragoste și pasiune, fiecare editorial era fie un cântec, fie un urlet” (p. 40), pentru că - e ferm în convingerea sa autorul - „Orice subiect poate deveni interesant pentru cititor dacă e tratat cu pasiune” (p. 78). Întru ilustrarea acestui gînd C. Tănase amintește o manifestare la care a fost martoră o

bătrînică; întebată: „-Da ce-a fost aici?” Bătrînica a răspuns genial: ia o „boaghe de diavoli roșii” a trecut pe aici. Iată și subiectul editorialului de mâine, mi-am zis. Și titlul e genial, căci vine din popor - „o boaghe de diavoli roșii” (p. 79)

Vom găsi în paginile cărții la care ne referim și meditații despre noua orientare în domeniul jurnalismului; în materialul „JURNALISMUL FAST-FOOD” citit mai multe medi-

tații profunde atît despre acest soi de jurnalism ca atare, cît și despre schimbul de generații în jurnalismul autohton „Deși „perioada de gestație” a expirat, schimbul de generații în jurnalismul autohton nu se produce, procesul, fiind, probabil, tergiversat de faptul că dumnezei, perioada, a coincis (și s-a suprapus în timp) cu „epoca de înflorire” a „noului jurnalism”, cel numit „online”

... Acestui „neojurnalism” îi repugnă nu numai presa clasică, ci și gramatica, și rigorile genului: știrile nu mai au structură, nu mai răspund la niște întrebări, iar titlurile sunt mai agasante și mai insistente decît țafele de la tarabă care te trag de mîne să gusti și să cumperi” (p. 80). Dintr-un interviu putem afla și următoarele lucruri despre presa de astăzi: „Azi în presă au rămas puține voci cu adevărat independente, azi presa e un cor care cîntă pe o singură voce.

... Numai la noi un jurnalist îl poate denigra pe alt jurnalist pentru că acesta critică Puterea. Și asta o fac și acei jurnaliști care ieri ne învățau că presa, prin definiție, e în opoziție cu Puterea. Curat murdar, vorba lui Caragiale...” (p. 94). Iar în altă parte vom citi: „Într-un cuvînt, e riscant să faci politică și ziaristică, neglijînd nuanțele, într-o țară înecată în fum de tizic, cum e Moldova” (p. 92)

Și, în fine, o altă mărturisire amară, la p. 72: „După 2009, cînd comuniștii au fost trimiși în opoziție, sculele mediatice ale regimului Vo-

ronin nu au dispărut, ci s-au reciclat repede, s-au revopsit în culoarea partidelor venite la putere, Această „transhumanță” politică a unor jurnaliști de la un stăpîn la altul e cel mai urât fenomen care are loc în presa noastră de la declararea independenței R. Moldova. Jurnalistul lipsit de principii morale compromise și meseria, și breasla, acest soi de jurnalism lucrează împotriva interesului național”.

Și totuși, scrisul jurnalistic mai rămîne a fi, vorba lui O. Goga, „plămîinii noștri” și, pentru ca să respire liber aceștia, să respire aer ozonizat, ar trebui să urmăm sfaturile reputatului nostru jurnalist, dintre cae am spicuit doar cîteva în aceste consemnări; printre acestea ar fi și acela de a ne apleca mai des asupra paginilor de literatură artistică, căci zice autorul: „scrisul la ziar m-a ajutat să înțeleg... lucruri pe care nu le-aș fi înțeles dacă destinul m-ar fi aruncat în alt domeniu de activitate. Unul dintre acestea este următorul: un jurnalist nu poate supraviețui profesional și e scos din competiție fără cîteva pagini zilnice de lectură din literatura artistică de calitate. In-

strumentul de lucru al jurnalistului este limba română, iar adevăratele modele de limbă literară ni le oferă marii scriitori români. Un ziarist care nu citește zilnic cîteva pagini de literatură bună, istorie, sociologie ș.a. începe a se bălba, ajunge la o sintaxă primitivă și la un vocabular primitiv, nu are gustul stilului individual, se înecă în clișee verbale, nu poate nuanța...nuanțele, devine anost, neinteresant. Astfel, dintr-un focar de cultură jurnalistul se transformă într-un focar de infecție anticulturală” (p. 43)

Referirile la literatura artistică sunt numeroase și variate și în cuprinsul cărții respective și, precum o știu cititorii, în majoritatea materialelor jurnalistice semnate de C. Tănase; aceste referiri conferă și o doză de profunzime a înțelegerii esenței fenomenelor, și o doză de aureolă stilistică deosebită textelor respective.

Toate cele spuse ne duc spre o fermă convingere: autorul nu e, așa cum se declară „prizonierul armoniilor interne ale Logosului”, ci un talentat compozitor-inventor virtuos al acestor armonii nebănuite”.

dr. conf. univ. Petru Derescu

Sursa foto: WWW.NEWSAIR.EU

„Cunoașterea este o putere a binelui a bunătații și trebuie să fie transmisă mai departe”

Cristina Ceban

...Continuare din pagina 1

Cunoașterea în sine este o putere a binelui, ce trebuie să fie transmisă mai departe discipolilor noștri. Accentul trebuie să fie pus pe calitate și nu pe cantitate. Cineva spunea că am scris mult pentru că nu aveam timp să scriu puțin. Uneori este mult mai ușor a scrie o lucrare voluminoasă fără substrat științific decât să scrii ceva consistent și de valoare. Cert este un lucru, că printre noi sunt și persoane cu orgolii și funcții care într-un mod brutal se vor apreciate dar în fond se întrezeresc doar niște goluri! Aprecierile veritabile vin după un anumit timp de la persoane total dezinteresate și necondiționat. După trecerea anilor atunci când vin foștii studenți, masteranzi și sunt recunoscători prin omagii și ofrande de recunoștință. Trebuie să fim sinceri că trăim timpuri crâncene când nu trebuie să fim orbiți de capcana celui "întunecat", să fim conștienți că mai presus de toate este înțelepciunea și înțelegerea. Este foarte greu ca în viață să fii om. Această calitate remarcată este o onoare să o posezi.

- **De regulă părinții sugerează copiilor să aleagă calea bătătorită de ei, cum a fost în cazul familiei dumneavoastră?**

- Reitez faptul că tatăl meu a fost părintele paleontologiei în Republica Moldova, desigur că își dorea foarte mult să mergem pe drumul științei și cercetării în domeniul dat. În casa noastră se află și pînă în prezent o bibliotecă impunătoare de cărți prețioase achiziționate de tatăl meu care întotdeauna pe parcursul vieții se întreba, dacă voi, copiii mei nu

dragul meu tată, când își făcea griji despre acest lucru. Pentru că îmi studiase caracterul, îmi cunoștea ca nimeni altul personalitatea, cite odată mai ecocentristă și nu a greșit, pentru că știa că sunt o adeptă a principiilor și a respectării legilor și poate de aceea am îmbrățișat un alt domeniu – jurisprudența. Niciodată nu am profitat de numele, vocația și prestația tatălui meu. Am dorit să-mi proiectez drumul meu în viață, să-mi fundamentez propria personalitate, numele meu prin efortul propriu să-mi evidențiez toate calitățile și aptitudinile genetice.

- **În ce măsură părinții au acceptat deciziile dumneavoastră și a fratelui care este de profesie matematician – fizician, pentru că intuiția ne însuflă că ei au depus în dumneavoastră mult suflet?**

- Cred că în suflet își doreau să preluăm ștafeta în domeniul biologiei și microbiologiei, dar așa după cum zice cîntecul erau niște „enigmatici și cumiți” nu insistau să preluăm această profesiune. Ei pur și simplu au respectat alegerile noastre dar undeva în adîncurile sufletului și-ar fi dorit.

- **Cit de greu a fost să vă afirmați în acest mediu academic ținînd cont de faptul că primul pas în jurisprudență îl fac bărbații?**

- Am depus lacrimi, sânge și sudoare în tot ceea ce am făcut. Zi de zi și pas cu pas am știut chiar de la început că direcționez spre cercetare în jurisprudență și nu practica tradițională, înaintînd în așa fel încît astăzi nu îmi închipui să profesez altceva. Am făcut doctorantura și multe studii în

Tatăl meu fiind omniprezent la tot ceea ce am creat eu mă îndemna în felul următor: Dragul tatii, eu am ajuns 70 de ani și nu pot să zic că știu

Foto din arhiva familiei

totul, nu mai am nevoie de studii, de cunoștere și de perfecțiune.

- **Ce emoții ați avut cînd ați intrat pentru prima dată în calitate de profesor în sala de curs?**

- Eram atît de verde și copleșită de emoții încît subconștientul în surdina îmi șoptea: A avea studii nu este suficient. Experiența rămîne a fi o carte de vizită a fiecărui profesor universitar și nu doar atît. Este necesară în primul rînd inteligența, simplitatea, eleganța în gîndire și expunere, cunoașterea, sufletului și nu în ultimul rînd zîmbetul curat ce exprimă luciditatea și simțirea profesorului. Îmi cer iertare, dar iarăși am, să-l parafrazez pe tatăl meu: dacă ai scris un studiu și peste un timp revii la el și constăți că nu este la înălțimea așteptărilor, atunci trebuie să te bucuri că ai ajuns cota maximă de evoluare dar dacă te complaci în ceea ce ai scris anterior atunci pur și simplu ai degradat. Viața mea m-a perindat prin bine și rău, suferință și satisfacție prin toate treptele ei fără să mă alinte.

- **Doamnă Negru – Ceban în ce măsură arta de a deveni om se învață?**

- În opinia mea arta de a deveni om nu se învață. Dar este ceva ce se transmite ereditar, dacă acest ceva se conține în tine atunci poți să te consideri că ești om. Acest ceva eu îl numesc cod genetic, el se modează prin educație, în familie indiferent de mediul înconjurător și în pofida tuturor circumstanțelor nefavorabile. A fi om este mult mai mult decît ai putea percepe.

- **Vis a vis de modele – elite, superficialitate și falsitate...**

- Trăim într-o lume atît de tehnologizată grație căreia putem

fi acoperiți de o spoială falsă și un machiaj neadecvat felului nostru de a fi, încît putem ascunde toată urciunea sufletească, incultura și incompetența astfel să nu fie observate. Fără o delimitare clară este foarte greu să percepi unde este răutatea și în care colț stă adevărata față a rivalului. Ori să constăți cite fețe are adversarul tău, în cite figuri se transpune, dacă joacă cinstiri ori este infiltrat în acest mediu cu misiunea de a distruge. Trăim timpul când noua energie a universului ne dictează să dăm la o parte cortina urii, să anihilăm răutatea și să dăm curs bunătații, luminii și adevărului favorizînd ființa umană prin prisma legii atractivității. Gradul științific, titlurile onorifice și diplomele nu te salvează atunci cînd ești o brută și nu știi să respecti, să apreciezi și chiar să iubești lumea din jurul tău. Astăzi din păcate oamenii de valoare sunt în umbră și mereu marginalizați. Probabil din această cauză societatea noastră a pierdut mersul continuităților și valorile care ne reprezintă.

- **Valoarea, vîrstă are?**

- Valoarea vîrstă nici nu poate avea, ea este determinată de o altă unitate de măsură. Dar timpul rămîne să fie barometrul ei. Fac trimitere la poetul națiunii, Grigore Vieru, cu cît înaintăm în timp noi îi ducem lipsa și se resimte acest gol, în cazul acesta nu îi numărăm anii dar ne dăm seama de valoarea și notorietatea domniei sale, prin creația lui sublimă.

- **Ce rol are Universitatea de Studii Europene în viața dumneavoastră?**

- Aici e casa mea. În acest mediu am crescut și m-am afirmat. Este o familie mare frumoasă și cu mult fast am dedicat mult timp. Aici am găsit toată susținere în persoana Omului de mare grație și considerațiune de talia domnului rectorului USEM, doctorului, profesor universitar, Iurie Sedlețchi de altfel, pentru mine, un mentor și un om al înțelepciunii și eleganței și nobleței care știe să înlătore cu delicatețe toate problemele și deficiențele care apar în procesul de organizare și desfășurare a procesului didactic.

- **Vă rugăm să vă pronunțați asupra calității specialiștilor pregătiți în USEM, integrării lor în cadrul societății, prin prisma viitorului aici, acasă...**

- Calitatea studiilor determină eficiența și calitatea specialiștilor care vor făuri miine această societate. Oameni de calitate întregesc o societate de calitate, unde cultura reprezintă barometrul gradului de inteligență, de omenie. Agresivitatea unor tineri de astăzi mă îngrijorează pentru că și eu sunt mamă de doi feciori, și mă gîndesc nespuse de mult la viitorul lor. Spun cu toată certitudinea, aici învață tineri cu potențial intelectual și valoare umană. Avem rezultate foarte bune – specialiști deja afirmați în toate sferile de activitate socială. Important este că cei care nu s-au integrat să nu dispere, să lupte, să meargă înainte și să dobîndească ceea ce merită, să nu dea mîinile în jos și să ia calea pribegiei. Pentru că adevăratul nume și personalitatea adevărată și nu una falsă se constituie aici, acasă. Ori vorba poetului: "Fie piinea cît de rea tot mai bună-i în țara mea"...

- **Doamnă Cristina Negru – Ceban, noi cei care consemnăm această dialog, Veronica Vornicescu și Vlad Madan vă mulțumim pentru această revelație sufletească pe care am avut-o în timpul interviului, dorindu-vă sănătate, succese și mari realizări pe tărîmul științific și personal al vieții dumneavoastră.**

- Și eu vă mulțumesc din suflet, am primit o deosebită plăcere cu această discuție prin care ați reușit să-mi răscoliti niște amintiri frumoase din viață și să aveți parte de tot binele din lume.

Veronica Vornicescu
Vlad Madan

Foto din arhiva familiei

veți merge pe această cale: atunci cui o să rămîna această moștenire enciclopedică? Avea dreptate,

acest domeniu editînd și unele cărți adesea îmi spuneam: aici mă opresc.

Amatorul - festivalul filmului tău

La data de 9 mai, cînd este marcată „Ziua Europei”, în incinta sălii de cinema a Bibliotecii Naționale din Chișinău, s-a desfășurat cea de a V-a Ediție a Festivalului de Film „Amatorul”, unde au fost selectați și premiați cei mai buni participanți la concurs. În finală au concurat 23 de filme din cele patru categorii competiționale. În acest an, în concurs au fost înscrise 97 de filme ale cineaștilor amatori, cu vârste cuprinse între 7 și 52 de ani. În proiecția finală au concurat filme din toate cele patru categorii competiționale, după cum urmează: 8 la categoria „Film Civic”, 8 la categoria „Film fără categorie”, 5 la categoria „Film de un minut” și 2 filme la categoria „Reportaje TV”. Juriul era format din regizori de

film și teatru, cineaști precum și activiști civici, care au acordat premii pentru câte un film din fiecare categorie. Premiul „Simpatia publicului” a fost acordat de persoanele aflate în sală, prin vot deschis. Trofeul Festivalului „Amatorul” a revenit peliculei: „Maria Lătărețu. Ultimul cântec, ultima zi” de Viorel Ilișoi.

Altele premiate au fost:

1. "E aproapele, dar nu prea" de Lucian Ionut Rusu,
 2. "Accesibilitatea clădirilor pentru persoanele cu dizabilități în orașul Hîncești" de Alexandru Gomaniuc,
 3. „Risul” de Anatol Mătăsaru.
- Simpatia publicului s-a îndreptat spre "Where is my child?", de Radu Boișteanu, film de 1 minut! La concurs a putut participa oricine,

indiferent de vîrstă, loc de trai, opțiuni religioase și politice. Tocmai din acest motiv, în acest an a sporit numărul filmelor din România, Ucraina, Ungaria, Italia și Portugalia. Aplicații au fost încurajați să surprindă ceea ce li se pare interesant cu ajutorul unui telefon mobil, aparat foto sau cameră video și să aplice în concurs. Adesea, ceea ce participanții consideră a fi o încercare stîngace și nesemnificativă, e anume ceea ce prinde la public. Lansat în 2010, "Amatorul" oferă tuturor pasionaților de imagini video o platformă gratuită de lansare a filmelor în spațiul public. Festivalul „Amatorul” a fost creat ca să spargă tiparele! În acest an Trofeul Festivalului a fost acordat de către Direcția Cultură din

cadru Primăriei municipiului Chișinău. Partenerii Festivalului au fost: Direcția Cultură a Primăriei mun. icipiului Chișinău, IPNA Compania "Teleradio-Moldova", Centrul de Informare în domeniul Drep-

turilor Omului, Centrul de informații „GenderDoc-M”, portalurile de liberă exprimare Curaj.TV și Curaj.Net precum și Biblioteca Națională, care a găzduit proiecția.

Mircea Sula, Student FJCP

Sursa foto: Mircea Sula